

Gereedgekomen restauraties

Velen onder u zullen zaterdag 5 maart van de geboden gelegenheid gebruik hebben gemaakt om een negental kortgeleden gereedgekomen gemeentelijke restauraties te bezichtigen, die voor het merendeel in het monumentenjaar M,75 zijn gestart. Mocht u deze gelegenheid hebben gemist, dan moet u toch op eigen gelegenheid deze panden nog eens langsgaan. In het Informatiecentrum van de gemeente Utrecht is er een foto-tentoonstelling over te bezichtigen.

De komende maanden zal aan verschillende objecten uitvoerig aandacht worden besteed; nu wordt volstaan met een kort overzicht.

0. *Wed 5-7*: Dit pand is het oudste van de reeks, maar valt er een beetje buiten aangezien de restauratie hier eerst ruim over een maand zal starten. Het is het middeendeel van een c. 1200 ontstaan claustraal huis van het kapittel van Oudmunster, waarvan het muurwerk grotendeels uit tufsteen bestond (*Wed 3-9*). Dit middeendeel werd c. 1350 verhoogd en aanzienlijk uitgebreid, waarna er in de 17e eeuw een tweetal nieuwe woningen in werd geformeerd achter een nieuwe gevel. Van alle drie de bouwfasen zijn duidelijke elementen bewaard gebleven.

1. *Oude Gracht 133*: Dit bescheiden pand aan de Bakkerbrug bleek veel interessanter dan was verwacht: het is het eerste en momenteel enige Utrechtse voorbeeld van een „houten huis“, vermoedelijk daterend uit de 14e eeuw. Daarom is bij de restauratie het houtskelet zowel in het interieur als aan de zijde van de Bakkerstraat weer in ere hersteld. (Meer hierover in het aprilnummer van het Maandblad).

2. *Oude Kamp 7*: Dit pand, dat in de middeleeuwen één geheel vormde met het eveneens gerestaureerde nummer 5, presenteert zich thans voornamelijk als een 18e eeuwse koetshuis met stal en hooizolder (zie Maandblad 1972, pag. 72-76).

3. *Minderbroederstraat 2*: Dit huis is tegen het eind van de 16e eeuw verzezen op de plaats van de direct na de hervorming gesloopte Minderbroederkerk, waarvan alleen de noordmuur (tegen de kloostergang) bewaard bleef. De oorspronkelijke trapgevel is in de 19e eeuw verbouwd tot lijstgevel. In de loop der tijd werd op de binnenplaats achter het huis een tweede huis gebouwd. Wegens bouwvalligheid werden beide panden in 1969 gesloopt. De daarbij i.v.m.

de belangrijke plaats in het stadsbeeld toegezegde herbouw is thans voltooid. Hierbij is er o.m. naar gestreefd de genoemde kerkmuur in het huis goed tot z'n recht te laten komen.

4. *Teelingstraat 1*: Tegelijkertijd met het voorgaande werd ook dit nabijgelegen pand herbouwd; jarenlang stonden hiervan alleen droeve resten overeind.

5. *Voor Clarenburg 7*: Van dit van oorsprong oudere, maar in 1643 grotendeels vernieuwde huis werd in de 19e eeuw de voorgevel aangepast. Overigens bleef het vrij goed bewaard en overleefde gelukkig de plannen voor verbreding van het Achter Clarenburg. Na het herstel is hierin een open bakkerij gevestigd, zodat men hier ook binnen een kijkje kan nemen (zie Maandblad 1971, pag. 33-35).

6/7. *Loefbergmakerstraat 36/Pauwstraat 15*: Na het recentelijk herstelde nummer 38 werd nu ook het andere hoekpand van de Pauwstraat gerestaureerd. Evenals 38 is dit van oorsprong een 17e eeuwse huis

*Het gerestaureerde huis Jagerskade 13-14
(Foto: Gemeentelijke Fotodienst)*

dat men zich met een trapgevel moet voorstellen zoals er aan het eind van de straat nog drie staan. Bij het herstel is van de in de 19e eeuw gegroeide toestand uitgegaan. Het vormt één geheel met het achterliggende Pauwstraat 15.

8. *Jagerskade 13-15*: Van de oude bebouwing langs de Vecht, die reeds in de Middeleeuwen een concentratie vertoonde bij de Rode Brug, resteren thans voornamelijk nog een aantal boerderijen (waaronder die aan de Loevenhoutse dijk), alsmede als oudste huis het pand dat nu eenzaam aan de Jagerskade staat, maar dat oorspronkelijk deel uitmaakte van een min of meer gesloten bebouwing.

9. *Loevenhoutsedijk 2*: Deze boerderij die van oorsprong achter de bovengenoemde gesloten bebouwing stond, is door de restauratie weer een zeer aantrekkelijk geheel geworden, waarin een afdelingspost van Plantsoenen en Bestratingen is gehuisvest. Van de vroegere deel wordt dankbaar gebruik gemaakt voor het wagenpark. Goede groenvoorzieningen zullen hier nog wonderen kunnen doen, maar daar valt nauwelijks aan te twifelen.

A. F. E. Kipp

In aansluiting hierop: van de Dienst van Openbare Werken, afdeling gebouwen en monumenten, ontvingen wij het volgende overzicht van de gemeentelijke restauratiewerkzaamheden in 1976.

A. Voltooide restauraties in 1976

Jagerskade 13-15
Janskerkhof 21
Jansveld 11 (1ste fase)
Kromme Nieuwegracht 68
Loeff Berchmakerstraat 36 - Pauwstraat 15
Loevenhoutsedijk 4-6
Minrebroederstraat 2
Nieuwegracht 161
Oudegracht 133

Oudegracht 267
Oudegracht 279/281
Oudegracht 32
Oude Kamp 5
Oude Kamp 7
Teelingstraat 1
Voor Clarenburg 7
Werfmuren

B. Voltooide rehabilitaties in 1976

Achter St.-Pieter 4 (achterhuis)
Drift 3 (kap)
Lange Nieuwstraat 18
Lijnmarkt 48

C. Restauraties waarmede in 1976 werd aangevangen

Janskerkhof 22
Janskerkhof 23
Oudegracht 198
Werfmuren

D. Rehabilitaties waarmede in 1976 werd aangevangen

Achter de Dom 28-30
Boothstraat 14-16
Lange Smeestraat 32
Springweg 106
Twijnstraat 32
Voorstraat 45

TER OVERNAME

Bijna alle maandbladen en jaarboekjes Oud-Utrecht 1945-1976, tegen onkostenvergoeding, evenals andere zaken Utrecht betreffende, zoals „Oude Huizen“ van mr. S. Muller Fzn en foto's uit dit boek.

P. v. Kesteren,
Mr. Sickeszlaan 7, Utrecht
tel. (030) 71 00 18

Boekenschouw

Nog zijn er exemplaren verkrijgbaar van de *weekagenda voor 1977* die *Flehite* weer ten bate van de restauratie van haar museum heeft doen verschijnen. Natuurlijk is iedereen al ruim voorzien van dit nuttige hulpmiddel om achter zichzelf aan te hollen. Maar het bedrag van f 15,- (excl. porto) zou een welbestede uitgave kunnen zijn om 78 reproducties te verwerven van tekeningen van en etsen naar Jan de Beijer, die museum *Flehite* dankzij de topografische collectie

Coenen van 's-Gravesloot bezit. Het zijn dus 18e-eeuwse „gezichten“ uit de hele provincie; bij een paar is zelfs vergelijking mogelijk tussen De Beijers tekening en de ets die daarnaar gemaakt en in de handel gebracht is. Besteladres: Stichting Museum *Flehite*, Breestraat 82, Amersfoort; tel. (033) 1 99 87.

We blijven nog even in de sfeer van *Flehite*. In het laatste nummer van de 8e jaargang van het tijdschrift